

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การศึกษาคูณภาพชีวิตการทำงานของคนงานก่อสร้าง บริษัท พระนครออกแบบและก่อสร้าง จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานก่อสร้าง บริษัท พระนคร ออกแบบและก่อสร้าง จำกัด ตามแนวคิดตามมาตรฐานระบบการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตการทำงาน (Management System of Quality of Work Life หรือ MS-QWL) ของสถาบันเสริมสร้างขีดความสามารถมนุษย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

วิธีการศึกษาได้ทำการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้แบบสอบถามกับคนงานก่อสร้าง บริษัท พระนครออกแบบและก่อสร้าง จำกัด จำนวน 310 คน ได้รับตอบกลับคืนมารวมทั้งสิ้น 297 คน คิดเป็นร้อยละ 95.81 และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ วารสาร งานวิจัย และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการศึกษา และได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วยความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Means)

ผลการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานก่อสร้าง บริษัท พระนครออกแบบและก่อสร้าง จำกัด ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะนำมาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในปัจจุบันทั้ง 6 ด้านและในภาพรวม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง อัตราค่าจ้างรายวัน ระยะเวลาการทำงาน ประสบการณ์เปลี่ยนงาน และภาวะความรับผิดชอบในครอบครัว ผู้ศึกษาสามารถสรุปผล อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 64.98 อายุระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.38 สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 65.99 มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 84.85 ตำแหน่งกรรมกร คิดเป็นร้อยละ 32.66 อัตราค่าจ้างรายวัน 200-300 บาท คิดเป็นร้อยละ 62.29 มีระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 45.12 ระยะเวลาการทำงานต่ำกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.12 มีประสบการณ์เปลี่ยนงานต่ำ

กว่า 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 30.98 และรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในครอบครัวทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 45.45

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานก่อสร้าง บริษัท

พระนครออกแบบและก่อสร้าง จำกัด

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.32) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ปัจจัยที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านจิตใจ (ค่าเฉลี่ย 3.60) ปัจจัยที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านจิตวิญญาณ (ค่าเฉลี่ย 3.45) ด้านสัมพันธภาพทางสังคม (ค่าเฉลี่ย 3.38) ด้านร่างกาย (ค่าเฉลี่ย 3.36) ด้านสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย 3.29) และด้านความมั่นคงในชีวิต (ค่าเฉลี่ย 2.85) ตามลำดับ แยกพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้

1. ด้านร่างกาย

ปัจจัยย่อยด้านร่างกายที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ ทุกวันนี้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง (ค่าเฉลี่ย 3.68) และการทำงานด้วยความกระฉับกระเฉงกระปรี้กระเปร่า (ค่าเฉลี่ย 3.65) ปัจจัยย่อยด้านร่างกายที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคือ การรับประทานอาหารในแต่ละวันอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 3.49) การพักผ่อนนอนหลับในแต่ละวันอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 3.14) และการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ย 2.86) ตามลำดับ

2. ด้านจิตใจ

ปัจจัยย่อยด้านจิตใจที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ ความสามารถเป็นที่พึ่งของคนในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 4.11) ความพึงพอใจในความเป็นตัวของตัวเอง (ค่าเฉลี่ย 3.98) การมีสมาธิตลอดเวลาในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.70) การมีความสุขในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.68) และความภูมิใจในผลสำเร็จของงานที่ได้รับมอบหมาย (ค่าเฉลี่ย 3.65) ปัจจัยย่อยด้านจิตใจที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคือ ความพึงพอใจในความเป็นอยู่ทุกวันนี้ (ค่าเฉลี่ย 3.48) ความสามารถปรึกษาหัวหน้างานเมื่อมีปัญหาในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.46) การมีสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจในยามทุกข์ (ค่าเฉลี่ย 3.18) และความสามารถจัดการกับความเครียดจากการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.13) ตามลำดับ

3. ด้านสัมพันธภาพทางสังคม

ปัจจัยย่อยด้านสัมพันธภาพทางสังคมที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ ความสามารถทำงานตามหน้าที่ได้ด้วยตัวเอง (ค่าเฉลี่ย 3.73) และคนในโครงการก่อสร้างร่วมมือร่วมใจกันทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.64) ปัจจัยย่อยด้านสัมพันธภาพทาง

สังคมที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคือ ความสามารถพึ่งพาเพื่อนร่วมงานในเรื่องการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.45) เพื่อนร่วมงานเป็นเสมือนคนในครอบครัวเดียวกัน (ค่าเฉลี่ย 3.36) ความไว้วางใจในเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย 3.34) ความสามารถพูดคุยกับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย 3.33) การได้รับข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์จากเพื่อนร่วมงานและผู้บริหาร (ค่าเฉลี่ย 3.29) การเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโครงการก่อสร้าง (ค่าเฉลี่ย 3.22) และการมีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็นในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.06) ตามลำดับ

4. ด้านสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยย่อยด้านสิ่งแวดล้อมที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ การยอมรับในกฎระเบียบของบริษัทฯ (ค่าเฉลี่ย 3.69) และผู้บริหารบริษัทฯ เอาใจใส่ในเรื่องความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.55) ปัจจัยย่อยด้านสิ่งแวดล้อมที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคือ บริษัทฯ ได้ให้ข้อมูลและความรู้ในเรื่องความปลอดภัยในการทำงานอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 3.44) สามารถเดินทางมายังโครงการก่อสร้างได้สะดวก (ค่าเฉลี่ย 3.29) ความพึงพอใจในสิ่งอำนวยความสะดวกที่บริษัทฯ จัดให้ เช่น ห้องพัก ห้องน้ำ (ค่าเฉลี่ย 3.19) มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในระหว่างการเดินทางมาทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.18) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในขณะที่ทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.15) สถานที่ทำงานมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย (ค่าเฉลี่ย 3.14) ความพึงพอใจในวันหยุดที่ได้รับ (ค่าเฉลี่ย 3.12) และบริษัทฯ มีอุปกรณ์ช่วยในการทำงานอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 3.12) ตามลำดับ

5. ด้านจิตวิญญาณ

ปัจจัยย่อยด้านจิตวิญญาณที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ งานของตนเองมีคุณค่าแก่สังคม (ค่าเฉลี่ย 3.79) ความภูมิใจที่ได้ทำงานที่บริษัทฯ (ค่าเฉลี่ย 3.72) ความมั่นใจในความมั่นคงของบริษัทฯ และทีมผู้บริหาร (ค่าเฉลี่ย 3.70) การได้ใช้ความรู้ความสามารถในงานอย่างเต็มที่ (ค่าเฉลี่ย 3.66) และไม่มีความคิดที่จะลาออกไปหางานใหม่ทำ (ค่าเฉลี่ย 3.55) ปัจจัยย่อยด้านจิตวิญญาณที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคือ งานที่ทำทุกวันนี้ตอบสนองเป้าหมายในชีวิต (ค่าเฉลี่ย 3.39) การมีโอกาสได้พัฒนาความสามารถในงานอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 3.38) การได้มีส่วนเผยแพร่ชื่อเสียงบริษัทฯ (ค่าเฉลี่ย 3.33) ความสามารถทำกิจกรรมทางศาสนาได้ตามความต้องการ (ค่าเฉลี่ย 3.01) และการได้รับการยอมรับหรือคำชมเชยจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย 2.99) ตามลำดับ

6. ด้านความมั่นคงในชีวิต

ปัจจัยย่อยด้านความมั่นคงในชีวิตที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคือ งานที่ทำอยู่ในขณะนี้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ (ค่าเฉลี่ย 3.26) ความพึงพอใจในสวัสดิการต่างๆ ที่บริษัทฯ จัดให้ (ค่าเฉลี่ย 3.20) การได้รับรายได้ที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ (ค่าเฉลี่ย 2.99) ความสามารถจัดการกับรายจ่ายหรือหนี้สินได้อย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 2.99) และความสามารถเก็บออมเงินไว้ใช้ในยามจำเป็นได้เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 2.82) ปัจจัยย่อยด้านความมั่นคงในชีวิตที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับคือ การได้รับการขึ้นค่าแรง หรือเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น (ค่าเฉลี่ย 2.39) และการได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 2.28) ตามลำดับ

คุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.32) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ปัจจัยย่อยของคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การทำงานที่บริษัทฯ มีความหมายและมีความสำคัญต่อตนเอง (ค่าเฉลี่ย 3.51) ปัจจัยย่อยของคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การมีคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.22) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานก่อสร้างบริษัท
พระนครออกแบบและก่อสร้าง จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1. ด้านร่างกาย

จำแนกตามเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกเพศมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านร่างกายโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องทุกวันนี้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงเป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการทำงานด้วยความกระฉับกระเฉง กระปรี้กระเปร่าเป็นอันดับแรก

จำแนกตามตำแหน่ง ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างไม้ ช่างปูน ช่างเหล็ก กรรมกร และคนงานทั่วไป มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านร่างกายโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างเชื่อมมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านร่างกายโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างไม้มี

ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องทุกวันนี้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง และเรื่องการทำงานด้วยความกระฉับกระเฉงกระปรี้กระเปร่าเป็นอันดับแรก ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างปูน ช่างเหล็ก ช่างเชื่อม และตำแหน่งอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องทุกวันนี้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงเป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกรรมกรมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการทำงานด้วยความกระฉับกระเฉงกระปรี้กระเปร่าเป็นอันดับแรก

จำแนกตามอัตราค่าจ้างรายวัน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกอัตราค่าจ้างรายวันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านร่างกายโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอัตราค่าจ้างรายวันต่ำกว่า 200 บาทมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการทำงานด้วยความกระฉับกระเฉงกระปรี้กระเปร่าเป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอัตราค่าจ้างรายวัน 200-300 บาท และอัตราค่าจ้างรายวันมากกว่า 300 บาทมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องทุกวันนี้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงเป็นอันดับแรก

จำแนกตามระยะเวลาการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระยะเวลาการทำงานมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านร่างกายโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงานต่ำกว่า 1 ปี และระยะเวลาการทำงาน 1-3 ปีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องทุกวันนี้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงเป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงานมากกว่า 3 ปีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการทำงานด้วยความกระฉับกระเฉงกระปรี้กระเปร่าเป็นอันดับแรก

จำแนกตามประสบการณ์เปลี่ยนงาน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกประสบการณ์เปลี่ยนงานมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านร่างกายโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์เปลี่ยนงานต่ำกว่า 6 เดือน ประสบการณ์เปลี่ยนงาน 6-12 เดือน และไม่เคยเปลี่ยนบริษัทฯ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องทุกวันนี้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงเป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์เปลี่ยนงานมากกว่า 12 เดือนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการทำงานด้วยความกระฉับกระเฉงกระปรี้กระเปร่าเป็นอันดับแรก

จำแนกตามภาวะความรับผิดชอบในครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระดับภาวะความรับผิดชอบในครอบครัวมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านร่างกายโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาวะความรับผิดชอบในครอบครัวไม่เกินครึ่งหนึ่ง และภาวะความรับผิดชอบในครอบครัวเกือบทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องทุกวันนี้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงเป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาวะ

ความรับผิดชอบในครอบครัวทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการทำงานด้วยความกระตือรือร้นระดับแรก

2. ด้านจิตใจ

จำแนกตามเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกเพศมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านจิตใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกเพศมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความสามารถเป็นที่พึ่งของคนในครอบครัวเป็นอันดับแรก

จำแนกตามตำแหน่ง ผู้ตอบแบบสอบถามทุกตำแหน่งมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านจิตใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างไม้ ช่างเชื่อม และกรรมกรมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความสามารถเป็นที่พึ่งของคนในครอบครัวเป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างปูน ช่างเหล็ก และคนงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความพึงพอใจในความเป็นตัวของตัวเองเป็นอันดับแรก

จำแนกตามอัตราค่าจ้างรายวัน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอัตราค่าจ้างรายวันต่ำกว่า 200 บาทมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านจิตใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอัตราค่าจ้างรายวัน 200-300 บาท และอัตราค่าจ้างรายวันมากกว่า 300 บาทมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านจิตใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกอัตราค่าจ้างรายวันมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความสามารถเป็นที่พึ่งของคนในครอบครัวเป็นอันดับแรก

จำแนกตามระยะเวลาการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระยะเวลาการทำงานมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านจิตใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระยะเวลาการทำงานมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความสามารถเป็นที่พึ่งของคนในครอบครัวเป็นอันดับแรก

จำแนกตามประสบการณ์เปลี่ยนงาน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกประสบการณ์เปลี่ยนงานมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านจิตใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกประสบการณ์เปลี่ยนงานมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความสามารถเป็นที่พึ่งของคนในครอบครัวเป็นอันดับแรก

จำแนกตามภาระความรับผิดชอบในครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาระความรับผิดชอบในครอบครัวไม่เกินครึ่งหนึ่ง และภาระความรับผิดชอบในครอบครัวทั้งหมดมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านจิตใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาระความรับผิดชอบในครอบครัวเกือบทั้งหมดมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านจิตใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาระความ

รับผิดชอบในครอบครัวไม่เกินครึ่งหนึ่งมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความพึงพอใจในความเป็นตัวของตัวเองเป็นอันดับแรก ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาระการรับผิดชอบในครอบครัวเกือบทั้งหมดและภาระการรับผิดชอบในครอบครัวทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความสามารถเป็นที่พึงของคนในครอบครัวเป็นอันดับแรก

3. ด้านสัมพันธภาพทางสังคม

จำแนกตามเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกเพศมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านสัมพันธภาพทางสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกเพศมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความสามารถทำงานตามหน้าที่ได้ด้วยตัวเองเป็นอันดับแรก

จำแนกตามตำแหน่ง ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างไม้ ช่างปูน กรรมกร และคนงานทั่วไป มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านสัมพันธภาพทางสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างเหล็ก และช่างเชื่อมมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านสัมพันธภาพทางสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างไม้ ช่างเชื่อม และกรรมกรมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความสามารถทำงานตามหน้าที่ได้ด้วยตัวเองเป็นอันดับแรก ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างปูนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องคนในโครงการก่อสร้างร่วมมือร่วมใจกันทำงาน และเรื่องความสามารถทำงานตามหน้าที่ได้ด้วยตัวเองเป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างเหล็ก และตำแหน่งอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องคนในโครงการก่อสร้างร่วมมือร่วมใจกันทำงานเป็นอันดับแรก

จำแนกตามอัตราค่าจ้างรายวัน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกอัตราค่าจ้างรายวันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านสัมพันธภาพทางสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกอัตราค่าจ้างรายวันมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความสามารถทำงานตามหน้าที่ได้ด้วยตัวเองเป็นอันดับแรก

จำแนกตามระยะเวลาการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระยะเวลาการทำงานมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านสัมพันธภาพทางสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระยะเวลาการทำงานมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความสามารถทำงานตามหน้าที่ได้ด้วยตัวเองเป็นอันดับแรก

จำแนกตามประสบการณ์เปลี่ยนงาน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกประสบการณ์เปลี่ยนงานมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านสัมพันธภาพทางสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์เปลี่ยนงานต่ำกว่า 6

เดือน ประสบการณ์เปลี่ยนงานมากกว่า 12 เดือน และไม่เคยเปลี่ยนบริษัทฯ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความสามารถทำงานตามหน้าที่ได้ด้วยตัวเองเป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์เปลี่ยนงาน 6-12 เดือนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องคนในโครงการก่อสร้างร่วมมือร่วมใจกันทำงาน และเรื่องความสามารถทำงานตามหน้าที่ได้ด้วยตัวเองเป็นอันดับแรก

จำแนกตามภาระความรับผิดชอบในครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระดับภาระความรับผิดชอบในครอบครัวมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านสัมพันธภาพทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาระความรับผิดชอบในครอบครัวไม่เกินครึ่งหนึ่ง และภาระความรับผิดชอบในครอบครัวเกือบทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องคนในโครงการก่อสร้างร่วมมือร่วมใจกันทำงานเป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาระความรับผิดชอบในครอบครัวทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความสามารถทำงานตามหน้าที่ได้ด้วยตัวเองเป็นอันดับแรก

4. ด้านสิ่งแวดล้อม

จำแนกตามเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกเพศมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกเพศมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการยอมรับในกฎระเบียบของบริษัทฯ เป็นอันดับแรก

จำแนกตามตำแหน่ง ผู้ตอบแบบสอบถามทุกตำแหน่งมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างไม้ ช่างปูน ช่างเหล็ก ช่างเชื่อม และกรรมกรมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการยอมรับในกฎระเบียบของบริษัทฯ เป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคนงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในระหว่างการเดินทางมาทำงาน และเรื่องผู้บริหารบริษัทฯ เอาใจใส่ในเรื่องความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานเป็นอันดับแรก

จำแนกตามอัตราค่าจ้างรายวัน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกอัตราค่าจ้างรายวันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอัตราค่าจ้างรายวันต่ำกว่า 200 บาท และอัตราค่าจ้างรายวัน 200-300 บาทมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการยอมรับในกฎระเบียบของบริษัทฯ เป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอัตราค่าจ้างรายวันมากกว่า 300 บาทมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องผู้บริหารบริษัทฯ เอาใจใส่ในเรื่องความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานเป็นอันดับแรก

จำแนกตามระยะเวลาการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระยะเวลาการทำงานมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงานต่ำกว่า 1 ปี และระยะเวลาการทำงาน 1-3 ปีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการยอมรับในกฎระเบียบของบริษัทฯ เป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงานมากกว่า 3 ปีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการยอมรับในกฎระเบียบของบริษัทฯ และเรื่องบริษัทฯ ได้ให้ข้อมูลและความรู้ในเรื่องความปลอดภัยในการทำงานอย่างเพียงพอเป็นอันดับแรก

จำแนกตามประสบการณ์เปลี่ยนงาน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกประสบการณ์เปลี่ยนงานมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกประสบการณ์เปลี่ยนงานมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการยอมรับในกฎระเบียบของบริษัทฯ เป็นอันดับแรก

จำแนกตามภาระความรับผิดชอบในครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระดับภาระความรับผิดชอบในครอบครัวมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระดับภาระความรับผิดชอบในครอบครัวมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการยอมรับในกฎระเบียบของบริษัทฯ เป็นอันดับแรก

5. ด้านจิตวิญญาณ

จำแนกตามเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกเพศมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านจิตวิญญาณโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องงานของตนเองมีคุณค่าแก่สังคม และเรื่องความภูมิใจที่ได้ทำงานที่บริษัทฯ เป็นอันดับแรก ผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องงานของตนเองมีคุณค่าแก่สังคมเป็นอันดับแรก

จำแนกตามตำแหน่ง ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างไม้ กรรมกร และคนงานทั่วไปมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านจิตวิญญาณโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างปูน ช่างเหล็ก และช่างเชื่อมมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านจิตวิญญาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างไม้ไม่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความภูมิใจที่ได้ทำงานที่บริษัทฯ เป็นอันดับแรก ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างปูนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความมั่นใจในความมั่นคงของบริษัทฯ และทีมผู้บริหารเป็นอันดับแรก ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างเหล็ก และกรรมกรมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องงาน

ของตนเองมีคุณค่าแก่สังคมเป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างเชื่อม และตำแหน่งอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการใช้ความรู้ความสามารถในงานอย่างเต็มที่ที่เป็นอันดับแรก

จำแนกตามอัตราค่าจ้างรายวัน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกอัตราค่าจ้างรายวันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านจิตวิญญาณ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอัตราค่าจ้างรายวันต่ำกว่า 200 บาท และอัตราค่าจ้างรายวันมากกว่า 300 บาทมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องงานของตนเองมีคุณค่าแก่สังคมเป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอัตราค่าจ้างรายวัน 200-300 บาทมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความมั่นใจในความมั่นคงของบริษัทฯ และทีมผู้บริหารเป็นอันดับแรก

จำแนกตามระยะเวลาการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงานต่ำกว่า 1 ปีมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านจิตวิญญาณ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงาน 1-3 ปี และระยะเวลาการทำงานมากกว่า 3 ปีมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านจิตวิญญาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงานต่ำกว่า 1 ปี และระยะเวลาการทำงาน 1-3 ปีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องงานของตนเองมีคุณค่าแก่สังคมเป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงานมากกว่า 3 ปีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความมั่นใจในความมั่นคงของบริษัทฯ และทีมผู้บริหารเป็นอันดับแรก

จำแนกตามประสบการณ์เปลี่ยนงาน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์เปลี่ยนงานต่ำกว่า 6 เดือน ประสบการณ์เปลี่ยนงาน 6-12 เดือน และประสบการณ์เปลี่ยนงานมากกว่า 12 เดือนมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านจิตวิญญาณ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เคยเปลี่ยนบริษัทฯ มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านจิตวิญญาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์เปลี่ยนงานต่ำกว่า 6 เดือน และไม่เคยเปลี่ยนบริษัทฯ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความมั่นใจในความมั่นคงของบริษัทฯ และทีมผู้บริหารเป็นอันดับแรก ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์เปลี่ยนงาน 6-12 เดือนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการใช้ความรู้ความสามารถในงานอย่างเต็มที่ที่เป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์เปลี่ยนงานมากกว่า 12 เดือนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องงานของตนเองมีคุณค่าแก่สังคมเป็นอันดับแรก

จำแนกตามภาวะความรับผิดชอบในครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาวะความรับผิดชอบในครอบครัวไม่เกินครึ่งหนึ่ง และภาวะความรับผิดชอบในครอบครัวเกือบทั้งหมดมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านจิตวิญญาณ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาวะความรับผิดชอบในครอบครัวทั้งหมดมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน

ทำงานด้านจิตวิญญาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาวะความรับผิดชอบในครอบครัวไม่เกินครึ่งหนึ่งมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความมั่นใจในความมั่นคงของบริษัทฯ และทีมผู้บริหารเป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาวะความรับผิดชอบในครอบครัวเกือบทั้งหมด และภาวะความรับผิดชอบในครอบครัวทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องงานของตนเองมีคุณค่าแก่สังคมเป็นอันดับแรก

6. ด้านความมั่นคงในชีวิต

จำแนกตามเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกเพศมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านความมั่นคงในชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องงานที่ทำอยู่ในขณะนี้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถเป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความพึงพอใจในสวัสดิการต่างๆ ที่บริษัทฯ จัดให้เป็นอันดับแรก

จำแนกตามตำแหน่ง ผู้ตอบแบบสอบถามทุกตำแหน่งมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านความมั่นคงในชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างไม่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความพึงพอใจในสวัสดิการต่างๆ ที่บริษัทฯ จัดให้ และเรื่องงานที่ทำอยู่ในขณะนี้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถเป็นอันดับแรก ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างปูนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความพึงพอใจในสวัสดิการต่างๆ ที่บริษัทฯ จัดให้เป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างเหล็ก ช่างเชื่อม กรรมกร และคนงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องงานที่ทำอยู่ในขณะนี้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถเป็นอันดับแรก

จำแนกตามอัตราค่าจ้างรายวัน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกอัตราค่าจ้างรายวันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านความมั่นคงในชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอัตราค่าจ้างรายวันต่ำกว่า 200 บาท และอัตราค่าจ้างรายวันมากกว่า 300 บาทมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องงานที่ทำอยู่ในขณะนี้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถเป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอัตราค่าจ้างรายวัน 200-300 บาทมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความพึงพอใจในสวัสดิการต่างๆ ที่บริษัทฯ จัดให้เป็นอันดับแรก

จำแนกตามระยะเวลาการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระยะเวลาการทำงานมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านความมั่นคงในชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงานต่ำกว่า 1 ปี และระยะเวลาการทำงานมากกว่า 3 ปีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องงานที่ทำอยู่ในขณะนี้เหมาะสมกับ

ความรู้ความสามารถเป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงาน 1-3 ปีมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความพึงพอใจในสวัสดิการต่างๆ ที่บริษัทฯ จัดให้เป็นอันดับแรก

จำแนกตามประสบการณ์เปลี่ยนงาน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกประสบการณ์เปลี่ยนงานมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านความมั่นคงในชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์เปลี่ยนงานต่ำกว่า 6 เดือน ประสบการณ์เปลี่ยนงาน 6-12 เดือน และไม่เคยเปลี่ยนบริษัทฯ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องงานที่ทำอยู่ในขณะนี้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถเป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์เปลี่ยนงานมากกว่า 12 เดือนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความพึงพอใจในสวัสดิการต่างๆ ที่บริษัทฯ จัดให้เป็นอันดับแรก

จำแนกตามภาระความรับผิดชอบในครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระดับภาระความรับผิดชอบในครอบครัวมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานด้านความมั่นคงในชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาระความรับผิดชอบในครอบครัวไม่เกินครึ่งหนึ่งมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องความพึงพอใจในสวัสดิการต่างๆ ที่บริษัทฯ จัดให้เป็นอันดับแรก และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาระความรับผิดชอบในครอบครัวเกือบทั้งหมด และภาระความรับผิดชอบในครอบครัวทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องงานที่ทำอยู่ในขณะนี้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถเป็นอันดับแรก

คุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวม

จำแนกตามเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกเพศมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกเพศมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการทำงานที่บริษัทฯ มีความหมายและมีความสำคัญต่อตนเองเป็นอันดับแรก

จำแนกตามตำแหน่ง ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างไม้ กรรมกร และคนงานทั่วไปมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นช่างปูน ช่างเหล็ก และช่างเชื่อมมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกตำแหน่งมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการทำงานที่บริษัทฯ มีความหมายและมีความสำคัญต่อตนเองเป็นอันดับแรก

จำแนกตามอัตราค่าจ้างรายวัน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกอัตราค่าจ้างรายวันมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียด

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกอัตราค่าจ้างรายวันมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการทำงานที่บริษัทฯ มีความหมายและมีความสำคัญต่อตนเองเป็นอันดับแรก

จำแนกตามระยะเวลาการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระยะเวลาการทำงานมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระยะเวลาการทำงานมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการทำงานที่บริษัทฯ มีความหมายและมีความสำคัญต่อตนเองเป็นอันดับแรก

จำแนกตามประสบการณ์เปลี่ยนงาน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์เปลี่ยนงานต่ำกว่า 6 เดือนมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์เปลี่ยนงาน 6-12 เดือน ประสบการณ์เปลี่ยนงานมากกว่า 12 เดือน และไม่เคยเปลี่ยนบริษัทฯ มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกประสบการณ์เปลี่ยนงานมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการทำงานที่บริษัทฯ มีความหมายและมีความสำคัญต่อตนเองเป็นอันดับแรก

จำแนกตามภาวะความรับผิดชอบในครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระดับภาวะความรับผิดชอบในครอบครัวมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระดับภาวะความรับผิดชอบในครอบครัวมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเรื่องการทำงานที่บริษัทฯ มีความหมายและมีความสำคัญต่อตนเองเป็นอันดับแรก

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน

1. ปัญหาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน ดังนี้

ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ไม่มีความปลอดภัยในการทำงาน จำนวน 4 คน เบิกอุปกรณ์ในการทำงานจากสไตรค์ยาค จำนวน 2 คน รถรับส่งคนงานไม่เพียงพอและไม่ปลอดภัย เนื่องจากคนขับรถอายุมากและสายตาไม่ดี จำนวน 2 คน หัวหน้างานไม่เคยเข้ามาดูแลสภาพแวดล้อมหน้างานและที่พักของคนงาน จำนวน 1 คน และไม่มีการเกณฑ์ในการทำงาน จำนวน 1 คน

ด้านความมั่นคงในชีวิต ได้แก่ ค่าแรงน้อย จำนวน 1 คน จ่ายค่าแรงไม่ตรงกับวันหยุด จำนวน 1 คน และไม่มีสวัสดิการ จำนวน 1 คน

2. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน ดังนี้

ด้านความมั่นคงในชีวิต ได้แก่ ต้องการค่าแรงเพิ่มและมีโอที จำนวน 30 คน สลัปรายละเอียดของค่าแรงควรให้ละเอียดเพิ่มขึ้น จำนวน 3 คน อยากให้จ่ายค่าแรงตามเวลา จำนวน 1 คน อยากให้มีการตรวจสุขภาพประจำปี จำนวน 1 คน และอยากให้ผู้บริหารพิจารณาตำแหน่ง ค่าแรงตามความรู้ความสามารถ จำนวน 1 คน

ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ควรเพิ่มห้องน้ำให้เพียงพอ จำนวน 5 คน ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในที่พักและในที่ทำงานให้ดีขึ้น จำนวน 3 คน ควรจัดน้ำดื่มและบริเวณรับประทานอาหารให้มากขึ้น จำนวน 2 คน ต้องการความปลอดภัยในการทำงาน จำนวน 1 คน และอยากหยุดวันอาทิตย์ จำนวน 1 คน

ด้านสัมพันธภาพทางสังคม ได้แก่ อยากให้หัวหน้างานเอาใจใส่ลูกน้องเพิ่มขึ้น จำนวน 1 คน อยากให้มีการประชุมทุกวัน จำนวน 2 คน อยากได้หัวหน้างานที่มีความรู้ จำนวน 1 คน มีความเป็นกันเองระหว่างเพื่อนร่วมงานและหัวหน้างาน จำนวน 1 คน และควรมีกิจกรรมความคิดเห็น จำนวน 1 คน

อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานก่อสร้าง บริษัท พระนครออกแบบและก่อสร้าง จำกัด ใช้แนวคิดตามมาตรฐานระบบการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตการทำงาน (Management System of Quality of Work Life หรือ MS-QWL) ของสถาบันเสริมสร้างขีดความสามารถมนุษย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สามารถอภิปรายถึงประเด็นสำคัญที่เกิดจากการศึกษาได้ดังนี้

จากการศึกษาพบว่า คนงานก่อสร้าง บริษัท พระนครออกแบบและก่อสร้าง จำกัด มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ ผดุงศักดิ์ ลิ้มกาญจนา (2548) ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานของคนงานก่อสร้างในเขตเทศบาลนครยะลา จังหวัดยะลา พบว่า ระดับคุณภาพชีวิตของคนงานก่อสร้างในเขตเทศบาลนครยะลาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานศึกษาของ นิตยา ดิยอมรวงศ์ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานตรวจแก้และบำรุงรักษาโทรศัพท์พื้นฐาน : กรณีศึกษา บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) พบว่า พนักงานมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานศึกษาของ นุชนาถ ปั่นคุ้ม (2551) ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานปฏิบัติการ บริษัท มินิแบอิลكتروนิคส์ จำกัด จังหวัดลพบุรี

พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับงานศึกษาของ พิพัฒน์ อรรถเอี่ยม (2551) ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของคณงานก่อสร้างในอำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี พบว่า คณงานก่อสร้างในอำเภอเมืองปทุมธานีมีคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณาคุณภาพชีวิตการทำงานทั้ง 6 ด้าน พบว่า คณงานก่อสร้างของบริษัท พระนครออกแบบและก่อสร้าง จำกัด มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านจิตใจอยู่ในระดับมาก และมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านจิตวิญญาณ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม ด้านร่างกาย ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านความมั่นคงในชีวิต อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกันบางส่วนกับงานศึกษาของ ผดุงศักดิ์ ลิ้มกาญจนา (2548) ที่พบว่า คณงานก่อสร้างในเขตเทศบาลนครยะลา มีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านรายได้และสวัสดิการและด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกันบางส่วนกับงานศึกษาของ นิตยา ดิยอรรณงศ์ (2548) ที่พบว่า พนักงานมีความคิดเห็นต่อด้านสภาพการทำงานที่มีความปลอดภัยและความมั่นคงในงานอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกันบางส่วนกับงานศึกษาของ นุชนาด ปั้นคุ้ม (2551) ที่พบว่า พนักงานมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านความมั่นคงและก้าวหน้าในงาน การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในที่ทำงานอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องในปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยในที่ทำงานอยู่ในระดับมาก และด้านจิตใจความรู้สึกไม่เครียดกับการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อค้นพบ

การศึกษาคูณภาพชีวิตการทำงานของคณงานก่อสร้าง บริษัท พระนครออกแบบและก่อสร้าง จำกัด ผู้ศึกษาได้ค้นพบประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

1. คณงานก่อสร้าง บริษัท พระนครออกแบบและก่อสร้าง จำกัด มีคุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคุณภาพชีวิตการทำงานด้านจิตใจอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านจิตวิญญาณ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม ด้านร่างกาย ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านความมั่นคงในชีวิตเป็นลำดับสุดท้าย แสดงให้เห็นว่าคณงานก่อสร้างมีสุขภาพจิตดี ฟังพอใจในตนเอง ยอมรับและเพียงพอในสิ่งที่มี สามารถเป็นที่พึ่งของครอบครัว แต่คุณภาพชีวิตอันเนื่องมาจากรายได้และสวัสดิการยังไม่เหมาะสมและเพียงพอใช้จ่ายในยุคเศรษฐกิจปัจจุบัน

2. คณงานก่อสร้างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานอันดับแรกและอันดับสุดท้ายแสดงดังตารางที่ 64 พบว่า คณงานก่อสร้างมีความคิดเห็นว่างานที่ทำอยู่สามารถเป็นที่พึ่งของคนในครอบครัวได้ และแต่ไม่ได้รับการตรวจสอบสุขภาพประจำปีจากบริษัทฯ อย่างเพียงพอ ซึ่ง

คนงานก่อสร้างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 6 งานก่อสร้างจึงเป็นงานที่เหมาะสมกับความรู้ สามารถรับผิชอบภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัวได้

ตารางที่ 64 แสดงระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตการทำงานอันดับแรกและอันดับสุดท้าย

คุณภาพชีวิตการทำงาน	ระดับความคิดเห็น	
	อันดับแรก	อันดับสุดท้าย
ด้านร่างกาย	ทุกวันนี้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง (ค่าเฉลี่ย 3.68)	การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ย 2.86)
ด้านจิตใจ	ความสามารถเป็นที่พึ่งของคนในครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 4.11)	ความสามารถจัดการกับความเครียดจากการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.13)
ด้านสัมพันธภาพทางสังคม	ความสามารถทำงานตามหน้าที่ได้ด้วยตัวเอง (ค่าเฉลี่ย 3.73)	การมีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็นในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 3.06)
ด้านสิ่งแวดล้อม	การยอมรับในกฎระเบียบของบริษัทฯ (ค่าเฉลี่ย 3.69)	บริษัทฯ มีอุปกรณ์ช่วยในการทำงานอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 3.12)
ด้านจิตวิญญาณ	งานของตนเองมีคุณค่าแก่สังคม (ค่าเฉลี่ย 3.79)	การได้รับการยอมรับหรือคำชมเชยจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย 2.99)
ด้านความมั่นคงในชีวิต	งานที่ทำอยู่ในขณะนี้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ (ค่าเฉลี่ย 3.26)	การได้รับการตรวจสุขภาพประจำปีอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 2.28)

3. คุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวม คนงานก่อสร้างทุกเพศ ทุกตำแหน่ง ทุกอัตราค่าจ้างรายวัน ทุกระยะเวลาการทำงาน ทุกประสบการณ์เปลี่ยนงาน และทุกระดับภาระความรับผิดชอบในครอบครัวมีความคิดเห็นว่าการทำงานที่บริษัทพระนครออกแบบและก่อสร้าง จำกัด มีความหมายและมีความสำคัญต่อตนเอง

4. ด้านร่างกาย คนงานก่อสร้างบริษัทพระนครออกแบบและก่อสร้าง จำกัด ทุกกลุ่มมีความคิดเห็นที่ตนเองมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงเป็นอันดับแรก ยกเว้นคนงานก่อสร้างเพศหญิง ตำแหน่งกรรมกร อัตราค่าจ้างรายวันต่ำกว่า 200 บาท มีระยะเวลาการทำงานมากกว่า 3 ปี มี

ประสบการณ์เปลี่ยนงานมากกว่า 12 เดือน และมีภาระความรับผิดชอบในครอบครัวทั้งหมดทำงานด้วยความกระตือรือร้นกระตือรือร้นเป็นอันดับแรก แสดงให้เห็นว่าคนงานก่อสร้างมีคุณภาพชีวิตการทำงานด้านร่างกายที่สมบูรณ์ แข็งแรง ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ มีความกระตือรือร้นและกระตือรือร้นในการทำงาน สามารถทำงานได้ตามสภาพร่างกายที่มี มีกำลังในการทำงานเพียงพอ โดยไม่เป็นภาระของผู้อื่น

5. ด้านจิตใจ คนงานก่อสร้างทุกกลุ่มมีความคิดเห็นว่าการทำงานที่บริษัทพระนครออกแบบและก่อสร้าง จำกัด สามารถเป็นที่พึ่งของคนในครอบครัวได้เป็นอันดับแรก ยกเว้นคนงานก่อสร้างตำแหน่งช่างปูน ช่างเหล็ก ตำแหน่งอื่นๆ และมีภาระความรับผิดชอบในครอบครัวไม่เกินครึ่งหนึ่ง มีความพึงพอใจในความเป็นตัวของตัวเองในการทำงานเป็นอันดับแรก แสดงให้เห็นว่าการทำงานก่อสร้างทำให้คนงานก่อสร้างมีรายได้สามารถเป็นที่พึ่งของครอบครัว และมีอิสระในการทำงานมีความพึงพอใจในตนเอง

6. ด้านสัมพันธภาพทางสังคม คนงานก่อสร้างทุกกลุ่มมีความคิดเห็นว่าตนเองสามารถทำงานตามหน้าที่ได้ด้วยตัวเองเป็นอันดับแรก ยกเว้นคนงานก่อสร้างตำแหน่งช่างเหล็ก คนงานทั่วไป มีภาระความรับผิดชอบในครอบครัวไม่เกินครึ่งหนึ่งและเกือบทั้งหมด มีความคิดเห็นว่าคุณในโครงการก่อสร้างร่วมมือร่วมใจกันทำงานเป็นอันดับแรก แสดงให้เห็นว่าคนงานก่อสร้างบริษัทพระนครออกแบบและก่อสร้าง จำกัด มีความรู้ความสามารถทำงานตามหน้าที่ได้ด้วยตัวเอง มีสัมพันธภาพในการทำงานที่ดี คนในโครงการก่อสร้างมีความสามัคคีร่วมมือร่วมใจกันทำงานมีการพึ่งพาอาศัยและช่วยเหลือกันในการทำงาน

7. ด้านสิ่งแวดล้อม คนงานก่อสร้างบริษัทพระนครออกแบบและก่อสร้าง จำกัด ทุกกลุ่มยอมรับในกฎระเบียบของบริษัทฯ เป็นอันดับแรก ยกเว้นคนงานก่อสร้างที่เป็นคนงานทั่วไป มีความคิดเห็นว่าการเดินทางมาทำงานมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและผู้บริหารบริษัทฯ เอาใจใส่ในเรื่องความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานเป็นอันดับแรก และคนงานก่อสร้างที่มีอัตราค่าจ้างรายวันมากกว่า 300 บาท มีความคิดเห็นว่าคุณบริหารบริษัทฯ เอาใจใส่ในเรื่องความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานเป็นอันดับแรก แสดงให้เห็นว่า คนงานก่อสร้างบริษัทพระนครออกแบบและก่อสร้าง จำกัด ยอมรับในกฎระเบียบของบริษัทฯ ผู้บริหารบริษัทฯ เอาใจใส่ในเรื่องความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานรวมถึงความปลอดภัยระหว่างการเดินทางมาทำงาน

8. ด้านจิตวิญญาณ คนงานก่อสร้างทุกกลุ่มมีความคิดเห็นว่างานของตนเองมีคุณค่าแก่สังคมเป็นอันดับแรก ยกเว้นคนงานก่อสร้างตำแหน่งช่างไม้ภูมิใจที่ได้ทำงานที่บริษัทฯ เป็นอันดับแรก คนงานก่อสร้างตำแหน่งช่างปูน อัตราค่าจ้างรายวัน 200-300 บาท มีระยะเวลาการ

ทำงานมากกว่า 3 ปี ไม่เคยเปลี่ยนงาน และมีภาระความรับผิดชอบในครอบครัวไม่เกินครึ่งหนึ่ง ความมั่นใจในความมั่นคงของบริษัทฯ และทีมผู้บริหารเป็นอันดับแรก คนงานก่อสร้างตำแหน่งช่างเชื่อม ตำแหน่งอื่นๆ มีประสบการณ์เปลี่ยนงาน 6-12 เดือน มีความคิดเห็นว่าคุณเองได้ใช้ความรู้ความสามารถในงานอย่างเต็มที่ เป็นอันดับแรก แสดงให้เห็นว่าคุณงานก่อสร้างมีความภูมิใจในงานของตนเองว่ามีคุณค่าแก่สังคม ได้ใช้ความรู้ความสามารถ ซึ่งคนงานก่อสร้างกลุ่มที่ไม่เคยเปลี่ยนงานหรือทำงานกับบริษัทฯ เป็นระยะเวลานาน มีความมั่นใจในความมั่นคงของบริษัทฯ และทีมผู้บริหาร

9. ด้านความมั่นคงในชีวิต คนงานก่อสร้างทุกกลุ่มมีความคิดเห็นว่าคุณงานที่ทำอยู่ในขณะนี้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถเป็นอันดับแรก ยกเว้นคนงานก่อสร้างเพศหญิง ตำแหน่งช่างปูน อัตราค่าจ้างรายวัน 200-300 บาท มีระยะเวลาการทำงาน 1-3 ปี มีประสบการณ์เปลี่ยนงานมากกว่า 12 เดือน และมีภาระความรับผิดชอบในครอบครัวไม่เกินครึ่งหนึ่งมีความพึงพอใจในสวัสดิการต่างๆ ที่บริษัทฯ จัดให้เป็นอันดับแรก แสดงให้เห็นว่าคุณงานก่อสร้างคิดว่าคุณงานที่ทำอยู่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถซึ่งส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และคนงานก่อสร้างที่ทำงานกับบริษัทพระนครออกแบบและก่อสร้าง จำกัดมาเป็นระยะเวลานานพอใจในสวัสดิการที่บริษัทฯ จัดให้

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานก่อสร้าง บริษัท พระนครออกแบบและก่อสร้าง จำกัด เพื่อนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานก่อสร้าง บริษัท พระนครออกแบบและก่อสร้าง จำกัด ให้มีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีขึ้น ผู้ศึกษาจึงใคร่ขอเสนอแนะความคิดเห็นดังต่อไปนี้

1. เนื่องจากคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานก่อสร้างโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารควรส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานให้อยู่ในระดับดีขึ้นกว่าเดิม โดยการจัดทำเป็นนโยบายด้านคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานก่อสร้าง ดังนี้

**นโยบายด้านคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานก่อสร้าง
บริษัท พระนครออกแบบ และก่อสร้าง จำกัด**

เพื่อให้คนงานก่อสร้าง บริษัท พระนครออกแบบ และก่อสร้าง จำกัด มีการดำรงชีวิตอยู่ด้วยการมีสุขภาพที่สมบูรณ์ และมีความมั่นคง โดยมีร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณที่สมบูรณ์พร้อมที่สัมพันธ์ภาพที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี และมีความมั่นคงในชีวิตการทำงาน บริษัทฯจึงกำหนดนโยบายด้านคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานก่อสร้าง ดังนี้

1. ด้านร่างกาย

- 1.1 ส่งเสริม และสนับสนุนให้คนงานก่อสร้างมีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีความกระปรี้กระเปร่า และกระฉับกระเฉงในการทำงาน
- 1.2 ส่งเสริม และสนับสนุนให้คนงานก่อสร้างได้รับอาหารดี และเพียงพอ
- 1.3 ส่งเสริม และสนับสนุนให้คนงานก่อสร้างมีเวลาออกกำลังกาย และพักผ่อนอย่างเพียงพอ

2. ด้านจิตใจ

- 2.1 ส่งเสริม และสนับสนุนให้คนงานก่อสร้าง มีสุขภาพจิตดี มีทัศนคติที่ดี มองโลกในแง่ดี รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีความพึงพอใจในตนเอง และมีความมั่นใจในตนเอง
- 2.2 ส่งเสริม และสนับสนุนให้คนงานก่อสร้าง มีสมาธิในการทำงาน และมีความตั้งใจในการทำงาน
- 2.3 ส่งเสริม และสนับสนุนให้คนงานก่อสร้างสามารถลอบโยน และให้กำลังใจคนในครอบครัวและเพื่อนร่วมงานได้
- 2.4 จัดทำกิจกรรมให้คนงานก่อสร้างมีสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจเมื่อมีความทุกข์

3. ด้านสัมพันธภาพทางสังคม

- 3.1 ส่งเสริม และสนับสนุนให้คนงานก่อสร้างมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อเพื่อนร่วมงาน มีการพึ่งพาอาศัย และช่วยเหลือกันในการทำงาน พร้อมทั้งรู้บทบาทหน้าที่ในงาน และมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น
- 3.2 ส่งเสริม และสนับสนุนให้คนงานก่อสร้างเสนอข้อคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พร้อมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆหน่วยงานจัดงาน

4. ด้านสิ่งแวดล้อม

- 4.1 ส่งเสริมให้คนงานก่อสร้างมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินทั้งในสถานที่ทำงาน และระหว่างการเดินทาง
- 4.2 ส่งเสริมให้คนงานก่อสร้างมีที่ทำงานที่มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย
- 4.3 ให้ข้อมูล และความรู้ในเรื่องความปลอดภัยในการทำงานอย่างเพียงพอ และทั่วถึง
- 4.4 ส่งเสริม และสนับสนุนให้คนงานก่อสร้างใช้อุปกรณ์ในการทำงานที่ทันสมัยและเพียงพอ

5. ด้านจิตวิญญาณ

- 5.1 ปลุกฝังให้คนงานก่อสร้าง มีความภาคภูมิใจและพึงพอใจในงานที่ทำ
- 5.2 ปลุกฝังให้คนงานก่อสร้างที่มีความเชื่อมั่น และศรัทธาในการบริหารจัดการของผู้บริหาร
- 5.3 สนับสนุนให้คนงานก่อสร้างมีโอกาสได้ใช้ และพัฒนาความรู้ความสามารถของตนในการทำงาน

6. ด้านความมั่นคงในชีวิต

- 6.1 ส่งเสริม และสนับสนุนให้คนงานก่อสร้างมีรายได้ที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ และเพียงพอใช้จ่ายในยุคเศรษฐกิจปัจจุบัน
- 6.2 ปลุกฝังให้คนงานก่อสร้างไม่สร้างหนี้ที่จำเป็น
- 6.3 สนับสนุนให้คนงานก่อสร้างมีการตรวจร่างกายประจำปีโดยมีบริษัทเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย
- 6.4 ส่งเสริม และสนับสนุนให้คนงานก่อสร้างได้รับการปรับตำแหน่ง และขึ้นค่าจ้าง ตามความสามารถ

2. เพื่อสนับสนุน นโยบายด้านคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานก่อสร้าง บริษัทฯควรมีกิจกรรมสนับสนุนที่ทำให้เกิดคุณภาพชีวิตการทำงานดังนี้

- 2.1 บริษัทฯ ควรจัดให้มีการตรวจสุขภาพคนงานก่อสร้างประจำปีอย่างเพียงพอ และต่อเนื่อง
- 2.2 ส่งเสริมให้มีการรับประทานอาหารอย่างเพียงพอ โดยควรจัดให้มีร้านอาหารราคาถูกในโครงการก่อสร้าง

- 2.3 ส่งเสริมให้มีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ โดยจัดให้มีการประชุมตอนเช้าก่อนเริ่มงาน (Morning Talk) เพื่อพูดคุยชี้แจงเรื่องต่างๆ พร้อมทั้งให้ความรู้ และปลูกจิตสำนึกในเรื่องความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน แล้วเสริมด้วยการออกกำลังกายทุกวัน
  - 2.4 รมรงค์ให้มีการพักผ่อนนอนหลับในแต่ละวันอย่างเพียงพอ พร้อมทั้งหามาตรการในการป้องกันการเปิดวิทยุ และโทรทัศน์หรือตั้งวงดื่มสุราเสียงดังรบกวนห้องข้างเคียง เพราะห้องพักคนงานจะเป็นห้องแถวติดกัน โดยการออกระเบียบเกี่ยวกับการใช้ห้องพักแล้วให้ผู้ควบคุมห้องพัก (Camp Boss) เป็นผู้ตรวจตรา เนื่องจากผลการศึกษาคณงานก่อสร้างยอมรับในกฎระเบียบของบริษัทฯ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก การออกระเบียบที่เป็นธรรมมาใช้บังคับจึงเป็นทางออกที่ดี
  - 2.5 ผู้บริหาร โครงการ วิศวกร และหัวหน้างานต้องหาทางลดความเครียดในการทำงาน และให้คำปรึกษากับคนงานก่อสร้าง เมื่อมีปัญหาในการทำงานอย่างทันที ด้วยความเต็มใจและเป็นมิตร
  - 2.6 บริษัทฯ ควรหาสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจในยามทุกข์ให้กับคนงานก่อสร้าง เช่น มีการตั้งศาลเพียงตาให้กราบไหว้ มีการจัดพื้นที่ปฏิบัติธรรม และมีพระพุทธรูปบูชาในโครงการก่อสร้าง
  - 2.7 บริษัทฯ ควรจัดให้มีอุปกรณ์ช่วยในการทำงานอย่างเพียงพอกว่าเดิม
  - 2.8 บริษัทฯ ควรให้โอกาสคนงานก่อสร้างได้พัฒนาความสามารถในงานอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง
  - 2.9 บริษัทฯ ควรพิจารณาขึ้นค่าแรง และปรับตำแหน่งคนงานให้สูงขึ้นตามความสามารถ เช่น ปรับกรรมกรเป็นช่าง ปรับจากช่างเป็นหัวหน้าช่าง ปรับจากหัวหน้าช่างเป็นโพรแมน เป็นต้น
3. บริษัทฯ ควรกำชับหัวหน้างานให้ดูแลเอาใจใส่ ช่างไม้ ช่างปูน กรรมกร และคนงานทั่วไปให้ทั่วถึง โดยให้สามารถให้คำปรึกษา เมื่องานมีปัญหาเหมือนกับการให้คำปรึกษาช่างเหล็กและช่างเชื่อม
  4. บริษัทฯ ควรดูแลช่างไม้ ช่างปูน กรรมกร และคนงานทั่วไปให้มีความเป็นอยู่ใกล้เคียงกับช่างเหล็ก และช่างเชื่อม
  5. บริษัทฯ ควรเอาใจใส่ช่างไม้ ช่างปูน ช่างเหล็ก กรรมกร และคนงานทั่วไปให้มีความสามารถเป็นที่พึงของคนในครอบครัวเหมือนกับช่างเชื่อม

6. บริษัทฯ ควรจัดหาคนงานก่อสร้างจากภาคเหนือและภาคกลางเพิ่มขึ้น เพื่อชดเชยคนงานก่อสร้างจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรณีถึงฤดูเพาะปลูกคนงานแต่ละภาคจะเพาะปลูกไม่ตรงกัน จะได้ไม่กระทบกระเทือนกับแผนงานก่อสร้าง
7. บริษัทฯ ควรศึกษาข้อมูลประสบการณ์เปลี่ยนงานของคนงานก่อสร้างว่าส่วนใหญ่จะเปลี่ยนช่วงเดือนไหน เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนงานก่อสร้างให้สอดคล้องกับกำลังคน
8. บริษัทฯ ควรเพิ่มสัดส่วนของช่างไม้ และลดสัดส่วนของกรรมกร เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ที่ต้องใช้ช่างไม้ในการเข้าแบบหล่อคอนกรีตในการเร่งรัดงานให้เร็วขึ้น
9. บริษัทฯ ควรจัดให้มีการพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อรองรับกฎหมายคุ้มครองแรงงานเกี่ยวกับค่าแรงขั้นต่ำ 300 บาททั่วประเทศในอนาคตอันใกล้
10. นอกจากศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของคนงานก่อสร้าง บริษัทฯ พระนคร ออกแบบ และก่อสร้าง จำกัดแล้ว บริษัทฯ ควรศึกษา คุณภาพชีวิตการทำงาน ของพนักงานรายเดือนของบริษัทฯ ด้วย เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงาน บริษัทฯ พระนคร ออกแบบและก่อสร้าง จำกัด ต่อไป